

Modor Söstör / Tekerlemeler

Kayçı bajı kandıy edi?
Kandıy edi dep, kem ayttı?
Kaannañ kelgen kiji ayttı.
Kiji ayttı, dep kem ayttı?
Tömön körgön töö ayttı.
Töö ayttı, dep kem ayttı?
Tögünçi-kopçı kiji ayttı.
Tögünçi kijile töö kerişti,
Tilin bilişpey, eki başka cügürişti,
Albatı körüp, katkırıştı.

Cügürdim, cügürdim,
Tarak taptım.
Taraktı Tartaşka berdim,
Tartaştañ kamçı aldım.
Kamçıla cer sabadım,
Cerdeñ kök aldım,
Kökü uyıma berdim,
Uymnañ süt aldım,
Sütü taşka töktim,
Taştañ sarı bilü aldım,
Sarı bilüni kölgö saldıım,
Köldöñ kaymak cidim.

Cügüre, cügüre, cum taptım,
Cum aldınañ tarak taptım,
Taraktı aparıp, taadama berdim,
Taadam mege sagalın berdi,
Sagalın aparıp kölgö berdim,
Köl mege köbügin berdi,
Köbükti aparıp, iynekke berdim,
İynek mege südin berdi,
Cayıp-cuyup iç oturzam,
Koyonok kelip kojo içti,
Kolım meniñ tırs etti,
Koyonok söögi kors etti!

Bödnöniñ baldarı börükke tolo,
Taltardıñ baldarı taarga tolo,
Mende deze cıldıñ tört, cıldıñ tört,
Anızı da açap cılanıñ azığı,
Taşka tujüp, tayrıl barayın,
Mıska tujüp, mıyrıl barayın, kr-r-r.

1.

*Makas başı nasıldı?
Nasıldı diye kim söyledi?
Kağandan gelen kişi söyledi.
Kişi söyledi diye kim söyledi?
Aşağı bakan deve söyledi.
Deve söyledi diye kim söyledi?
Yalancı, dedikoducu kişi söyledi.
Yalancıyla deve dövüştü,
Dillerini anlamayıp iki yana koşuştı(lar),
Halk bakıp gülüştü.*

2a.

*Koştım, koştım,
Tarak buldım.
Tarağı Tartaş'a verdim,
Tartaş'dan kamçı aldım.
Kamçıyla yere vurdım,
Yerden kök aldım,
Kökü ineğime verdim,
İneğimden süt aldım,
Sütü taşa döktüm,
Taştan sarı bileği aldım,
Sarı bileğiye göle attım,
Gölden kaymak yedim.*

2b.

*Koşup, koşup yün buldım,
Yün altında tarak buldım,
Tarağı götürüp dedeme verdim,
Dedem bana sakalını verdi,
Sakalını götürüp göle verdim,
Göl bana köpüğünü verdi,
Köpüğü götürüp ineğe verdim,
İnek bana sütünü verdi,
Oturup şapır şupur içerken,
Tavşancık gelip beraber içti,
Benim elim çıt etti,
Tavşanın kemiği kıttı.*

3.

*(yaban keçisi şöyle der)
Güvercinin yavruları börk dolusu,
Servi kuşunun yavruları çuval dolusu,
Bendeyse yılda dört, yılda dört,
Hepsi de yılanın azığı,
Taşa düşüp burkulayım,
Buza düşüp kayayım, kırrr.*

Men, men koyonok,
Meneñ caman kuçıyak,
Tatu taldı kemirip,
Talkan edip bereyin,
Koyu taldı kemirip,
Köçö edip bereyin.

Men, men koyonok,
Calku kijiniñ nezi bar?
Cañıs cargak tonı bar.
Men, men koyonok,
Tostok közim meniñ bar,
Tünde cürer colım bar!
Men, men koyonok,
Tonı camanniñ nezi bar?
Tolijarga biydi bar.
Men, men koyonok,
Calañ cerde colım bar,
Cadar meniñ cerim bar!
Men, men koyonok,
Calku kijiniñ nezi bar?
Cadıp cadar uykuzı bar.
Men, men koyonok,
Erte turbas kadıttı,
Tünügineñ bilerim,
Men, men koyonok,
Erdiñ caman-calkuun
Çedenineñ bilerim...
Men, men koyonok.

Çıyık, çıyık çykanak!!
Kiçüler sözün ben ugup,
Kiçü agaşka uya tarttım,
Çıyık, çıyık çykanak!
Köçkün suuga aldirtıp,
Körböy kaldım balamdı,
Çıyık, çıyık çykanak!
Közi caan kök çorton,
Kördiñ be sen balamdı?
Çıyık, çıyık çykanak!
Caandar sözün men ukpay,
Cabıs agaşka uya tarttım,
Çıyık, çıyık çykanak!
Caan suuga aldirtıp,
Cada kaldım balamnañ,
Çıyık, çıyık çykanak!
Caandar sözüm uksam çı,
Caan agaşka salzam çı,
Çıyık, çıyık çykanak!

4.

*Ben, ben tavşancık,
Benden kötüsü serçe,
Tatlı dalı kemirip,
Kavut edip vereyim,
Sık dalı kemirip,
Yarma çorbası edip vereyim.*

5.

*Ben, ben tavşancık,
Tembel kişinin neyi var?
Yalnız deri paltosu var.
Ben, ben tavşancık,
Benim patlak gözüm var;
Gece yürüyecek yolum var!
Ben, ben tavşancık,
Paltosu kötünün neyi var?
Alıp verecek biti var.
Ben, ben tavşancık,
Ovada benim yolum var,
Yatacak benim yerim var!
Ben, ben tavşancık,
Tembel insanın neyi var?
Yatıp uyuyacak uykusu var.
Ben, ben tavşancık,
Erken kalkmayan kadını,
Bacasından bilirim,
Ben, ben tavşancık,
Erkeğin kötüsünü, tembelini,
Çitinden bilirim...
Ben, ben tavşancık.*

6.

*(saksagan şöyle der)
Çıyık, çıyık çykanak!
Ben küçüklerin sözünü dinleyip,
Küçük ağaca yuva yaptım,
Çıyık, çıyık çaykanak!
Kabarık suya kaptırıp,
Yavrumu göremez oldum,
Çıyık, çıyık çykanak!
Gözü büyük gök turna balığı,
Gördün mü sen yavrumu?
Çıyık, çıyık çykanak!
Ben büyüklerin sözünü dinlemeyip,
Alçak ağaca yuva yaptım,
Çıyık, çıyık çykanak!
Büyük suya kaptırıp,
Kalakaldım yavrumla,
Çıyık, çıyık çykanak!
Büyükler sözünü dinleseydim,
Büyük ağaca (yuva) yapsaydım,
Çıyık, çıyık çykanak!*

Tazılı koomoy ağaşka,
Tabararım men, salkın,
Şuularım, küülerim!
Cetire cappaan üylerdi
Cemirerim men, salkın,
Şuularım, küülerim!
Sarayga salgan piçendi
Samtaradarım men, salkın,
Şuularım, küülerim!
Oromgo odırgan ottordı
Oylodorım men, salkın,
Şuularım, küülerim!
Sananbagan salçını
Sanandırarım men, salkın,
Şuularım, küülerim!
Uykuçı, calku kijini
Uyguzarım men, salkın,
Şuularım, küülerim!

7.

*Kökü kötü ağaca,
Saldırırım ben rüzgârım,
Uğuldarım, vızıldarım!
(Çatısı) İyi örtülmemiş evleri
Yıkarım ben rüzgârım,
Uğuldarım, vızıldarım!
Ahıra konan otu
Dağıtırım ben rüzgârım,
Uğuldarım, vızıldarım!
Sokakta yakılan ateşleri
Harlarım ben rüzgârım,
Uğuldarım, vızıldarım!
Düşünmeyen salcıyı,
Düşündürürüm ben rüzgârım,
Uğuldarım, vızıldarım!
Uykucu, tembel insanı
Uyandırırım ben rüzgârım,
Uğuldarım, vızıldarım!*